

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
NA TERENIE MIASTA DĘBICY
NA LATA 2009 - 2020**

WPROWADZENIE I BADANIA PROBLEMU

Wprowadzenie:

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, od której jakości zależy wartość społeczeństwa, jak również los jednostki. Człowiek przeżywa w niej najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowości, poglądy na świat.

Dom rodzinny powinien być zatem spostrzegany jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia.

Od kilkunastu lat zaczyna przebijać się do świadomości społecznej problem przemocy w rodzinie. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym. Stopniowo jednak zaczęto podejmować różne działania, mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska.

Skala zjawiska w pełni wymaga szerszego podejścia do tematu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uwzględnienia tej kwestii w polityce społecznej naszego Miasta.

Na terenie Miasta Dębicy dotychczas wprowadzono w życie szerokie spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, jak i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec sprawców.

W ramach działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie prowadzone są zajęcia szkoleniowo – warsztatowe organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy, ponadto w Ośrodku Interwencji Kryzysowej realizowane są programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W Dębicy funkcjonuje sprawnie działający system wsparcia dla ofiar przemocy domowej, którego głównym założeniem jest podejmowanie działań w zakresie edukacji społeczności lokalnej do życia bez przemocy, zapobiegania zjawisku przemocy i likwidowaniu jej przyczyn oraz zwalczanie skutków przemocy i pomocy jej ofiarom, a przede wszystkim bezpośrednia praca z osobami doświadczającymi przemocy.

Ofiary przemocy domowej i dzieci z tych rodzin potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, socjalnej, medycznej.

Niezmiernie istotna zatem jest współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc ofiarom przemocy domowej. Z uwagi na powyższe zawiązano koalicję lokalną pomiędzy instytucjami i służbami z terenu powiatu dębickiego – **Koalicję na Rzecz Pomocy Dziecku Krzywdzonemu** przy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Dębicy. Natomiast przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy funkcjonuje **zespół interdyscyplinarny**, którego jednym z celów jest podniesienie skuteczności pomocy ofiarom przemocy domowej świadczonej przez różne służby. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, np.: policjant, pracownik socjalny, lekarz, pedagog, kurator.

W celu efektywniejszej pomocy dzieciom i osobom dorosłym doświadczającym przemocy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dba o podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych

w dziedzinie występującego zjawiska przemocy domowej oraz sposobów skutecznej interwencji i możliwości pomocy.

W ramach działań profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy przeprowadzono zajęcia szkoleniowo – warsztatowe „**Chrońmy dzieci przed przemocą – zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy wobec najmłodszych**” organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Koalicję na Rzecz Pomocy Dziecku Krzywdzonemu oraz warsztaty szkoleniowe „Przeciw przemocy – razem bezpieczniej”, w których uczestniczyli pracownicy MOPS. Liderem gminnego zespołu przeciwdziałania przemocy na terenie Dębicy jest pracownik socjalny tutejszego Ośrodka.

Pracownicy socjalni z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy biorą aktywny udział w programach realizowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej, uczestniczą w szkoleniach dotyczących zjawisk przemocy domowej oraz współpracy z osobą pokrzywdzoną. Ponadto prowadzą pracę socjalną w szerokim zakresie z osobami przebywającymi na terenie OIK.

W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Rzeszowie w czasie wakacji MOPS w Dębicy wysyła dzieci z rodzin najuboższych, m.in. z tych w których występuje problem przemocy, nieodpłatnie na kolonie

Ponadto istotnym celem działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest świadczenie szeroko rozumianego doradztwa i poradnictwa, współdziałanie z mediami w zakresie profilaktyki zapobiegania agresji i przemocy w rodzinie, wspomaganie działalności instytucji lokalnych, ochrona przed przemocą domową ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym, motywowanie społeczności lokalnych do podejmowania działań na rzecz społecznego zaangażowania się w sprawy przemocy domowej, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o miejscach uzyskania pomocy i sposobach radzenia sobie z problemami przemocy.

Mieszkańcy miasta Dębicy mają wiele możliwości skorzystania z wszelkiego rodzaju poradnictwa i doradztwa, niemniej jednak w dalszym ciągu należy poszukiwać skutecznych metod i form przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które w swym efekcie pomniejszają rozmiar zjawiska przemocy domowej.

PODSTAWOWE POJĘCIA

Według definicji, przyjętej przez międzyresortowy zespół „Bezpieczni w rodzinie” działający w Polsce przy Kancelarii Prezydenta RP w latach 1996 - 1997, **przemoc w rodzinie** to:

- działanie lub zaniechanie podjęte w obrębie rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym,
- z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy,
- godzące w ich oprawa i dobra osobiste, a w szczególności życie i zdrowie (fizyczne czy psychiczne),
- powodujące u nich szkodę lub cierpienie.

Zjawisko przemocy domowej definiowane jest jako:

„każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniedbanie, które zagraża życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzi rozwojowi jego (jej) osobowości”.

Typy przemocy z jakimi spotykamy się w środowisku domowym obejmują:

- zaniedbywanie i przemoc wobec osób w podeszłym wieku,
- przemoc wobec rodziców,
- przemoc wobec małżonka,
- przemoc wobec dziecka i zaniedbywanie,
- przemoc wobec rodzeństwa.

Wśród form przemocy wyróżniamy:

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG ZACHOWAŃ
PRZEMOC FIZYCZNA	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczenie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie, nieakceptowanych, pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie uwzględnia następujące elementy:

- diagnozę zjawiska, szczególnie diagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary,
- przerywanie przemocy „gorącej”, „chłodnej”,
- doradztwo, w tym uświadomienie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy,

- tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych na poziomie profilaktyki pierwszo – drugo i trzeciorzędowej – system zapobiegania przemocy w rodzinie.

PRAWO POLSKIE WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc domowa jest przestępstwem. Podstawowym przepisem prawa karnego materialnego, związanym z zagadnieniem przemocy w rodzinie, jest **art. 207 Kodeksu Karnego (dalej: k.k.) – przestępstwo znęcania**. Przewiduje on karę za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą, małoletnią, nieporadną, zależną.

Znęcanie jest kategorią zbiorczą – może obejmować szereg zachowań, które rozpatrywane osobno, będą stanowiły inne przestępstwa np. uszkodzenie ciała, groźby karalne. Aby przyjąć, że doszło do znęcania w rozumieniu prawa karnego, konieczny jest jakiś czas jego trwania, ale wyjątkowo, gdy przemoc ma charakter szczególnie dotkliwy lub intensywny, można ją zakwalifikować jako znęcanie, nawet jeżeli trwa bardzo krótko, np. jeden dzień.

Jeśli zachowanie będące przemocą, nie zostanie uznane za znęcanie się, np. z uwagi na brak długotrwałości, może być ścigane osobno, jako inne przestępstwo. Nie ma przestępstwa znęcania, gdy dwie osoby znęcają się wzajemnie nad sobą.

Obok znęcania w rodzinie dochodzi także do innych ściganych prawem przestępstw takich jak np.:

- ♦ uszkodzenie ciała (art. 156 k.k. lub art. 157 §1 i 2 k.k.)
- ♦ pozostawianie osoby, co do której istnieje obowiązek sprawowania opieki, w sytuacjach bezpośrednio zagrażających jej życiu lub zdrowiu (art. 160 §2 k.k.)
- ♦ groźenie popełnieniem przestępstwa na szkodę innej osoby lub osoby najbliższej, jeśli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadniona obawa, że zostanie spełniona (art. 190 k.k.)
- ♦ zmuszanie do określonych zachowań (art. 191 §1 k.k.)
- ♦ zgwałcenie (art. 197 k.k.)
- ♦ nakłanianie i zmuszanie do czynów nierządnych przy wykorzystaniu stosunku zależności (art. 199 k.k.)
- ♦ doprowadzenie małoletniego poniżej lat 15 do obcowania płciowego lub do poddania czy wykonania innej czynności seksualnej lub utrwalanie treści pornograficznych z udziałem małoletniego (art. 200 k.k.)
- ♦ rozpijanie małoletniego w drodze dostarczania napoju alkoholowego, ułatwiania lub nakłaniania do spożycia takiego napoju (art. 208 k.k.)
- ♦ uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego (art. 209 k.k.)
- ♦ porzucenie małoletniego lub osoby nieporadnej pod względem psychicznym lub fizycznym (art. 210 k.k.)
- ♦ uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego lub osoby nieporadnej pod względem psychicznym czy fizycznym wbrew woli osoby powołanej do opieki czy nadzoru (art. 211 k.k.)
- ♦ zniewaga (art. 216 § 1 k.k.)
- ♦ naruszenie nietykalności cielesnej (art. 217 k.k.)

- ♦ kradzież na szkodę osoby najbliższej (art. 278 § 4 k.k.) lub kradzież z włamaniem (art. 279 k.k.)
- ♦ przywłaszczenie (art. 284 k.k.) lub niszczenie mienia (art. 288 k.k.)

Sytuację osób doznających przemocy w rodzinie regulują również przepisy prawa cywilnego zawarte głównie w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym, dotyczące m.in.:

- warunków zniesienia przez sąd wspólności majątkowej (art. 52)
- warunków orzekania separacji i rozwodu (art. 56, art. 61 – art. 656)
- orzekania o winie strony w rozkładzie pożycia małżeńskiego (art. 57)
- rozstrzygania władzy rodzicielskiej, obowiązku ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka w przypadku rozwodu (art. 58 § 1)
- sposobu korzystania ze wspólnego mieszkania w przypadku rozwodu (art. 58 § 2)
- warunków dokonywania podziału wspólnego majątku (art. 58 § 3)
- warunków sądowego ustalenia ojcostwa (art. 84)
- obowiązku rodziców do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka (art. 133)

Od 2005 roku funkcjonuje **ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493), która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc.

Ustawa zobowiązuje osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o występowaniu przemocy w rodzinie, do niezwłocznego zawiadomienia o tym Policji lub Prokuratora (art. 12).

Ustawa ta umożliwia również stosowanie, w toku postępowania, wobec osób podejrzanych, specyficznych środków ograniczających możliwość ich kontaktu z pokrzywdzonymi.

ZADANIA GMINY:

Do zadań własnych gminy należy udostępnianie rodzinom, w których występuje przemoc, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

I – tworzenie i prowadzenie:

- punktów konsultacyjno – informacyjnych;
- schronisk dla ofiar przemocy domowej;
- gminnych ośrodków wsparcia;
- telefonów zaufania;
- programów środowiskowych.

II – inicjowanie powstania i wspieranie:

- organizacji społecznych pomagających ofiarom przemocy domowej;
- grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej

W przypadku gdy aktom przemocy towarzyszy nadużywanie alkoholu przez sprawcę należy powiadomić gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, która w ramach swoich kompetencji powinna:

- przeprowadzić dokładne rozeznanie sytuacji pod kątem nadużywania alkoholu i występowania przemocy w rodzinie (rozmowa i wypełnienie kwestionariusza wywiadu);
- udzielić wsparcia psychologicznego;
- pomóc ustalić plan bezpieczeństwa (jeśli ofiara decyduje się pozostać ze sprawcą);
- pomóc znaleźć bezpieczne schronienie (kiedy ofiara decyduje się na opuszczenie domu);
- skierować do specjalistów zajmujących się pomaganiem ofiarom przemocy w rodzinie;
- wskazać miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom, w tym możliwości otrzymania schronienia;
- motywować do zgłoszenia się do specjalistycznych placówek i podjęcia terapii współuzależnienia;
- wspólnie z osobą zainteresowaną ustalić plan dalszego działania;
- informować ofiary przemocy o przysługujących im prawach i możliwościach ich egzekwowania;
- informować o krokach, jakie zostaną podjęte w stosunku do sprawcy problemu;
- dokładnie wyjaśnić, jakiego rodzaju pomocy może udzielić i na czym polega instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego;
- w razie potrzeby bądź na życzenie zainteresowanych zwrócić się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, na przykład o wizyty dzielnicowego;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomić organy ścigania,
- w razie konieczności powiadomić ośrodek pomocy społecznej i wystąpić z wnioskiem o objęcie rodziny działaniami zgodnie z kompetencjami;
- monitorować efekty podjętych działań;
- współpracować z innymi instytucjami i organizacjami, od których można uzyskać pomoc w danej sprawie (tworzenie zespołów interdyscyplinarnych).

W przypadku sprawcy przemocy domowej nadużywającego alkoholu priorytetowe są działania zmierzające do zatrzymania przemocy, a to, czy jest uzależniony od alkoholu, czy nie, nie ma większego znaczenia. W każdym przypadku ponosi on odpowiedzialność za swoje czyny, a zadaniem gminnej komisji jest:

- wezwać sprawcę na rozmowę interwencyjno-ostrzegawczą na temat konsekwencji, jakie grożą za krzywdzenie najbliższych, oraz działań, które zostaną wobec niego podjęte;
- przeprowadzić dokładne rozeznanie sytuacji pod kątem nadużywania alkoholu i występowania przemocy w rodzinie (rozmowa i wypełnienie kwestionariusza wywiadu);
- przeprowadzić rozmowę motywującą do podjęcia leczenia odwykowego;
- skierować do punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, poradni leczenia uzależnień, grupy samopomocowej (zwykle do grupy Anonimowych Alkoholików);

- jeżeli sprawca zaprzecza problemom alkoholowym, skierować go na badanie do biegłego w celu orzeczenia o uzależnieniu;
- w razie konieczności uruchomić procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego; kieruje do udziału w programie interwencyjno-korekcyjnym dla sprawców przemocy domowej (o ile jest dostępny na danym terenie);
- powiadomić dzielnicowego i omówić z nim sytuację rodziny, może też zaplanować wizytę w domu i wspólną rozmowę interwencyjną;
- powiadomić organy ścigania, jeżeli jego zachowanie ma znamiona przestępstwa.

POMOC SPOŁECZNA

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728) jest **umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.** Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu.

Pomocy społecznej udziela się także w przypadku: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich bądź z niej wynikać. W strukturach lokalnych działają Miejskie lub Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją. Po otrzymaniu informacji dotyczących sytuacji kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie przeprowadzana jest natychmiastowa interwencja zgodnie z procedurami opracowanymi przez tut. Ośrodek.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy świadczy bezpośrednią pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- przeprowadza wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby. (Niebieska karta – załącznik do wywiadu);
- przygotowuje wszechstronny plan pomocy;
- monitoruje efekty podjętych działań;
- pomaga w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych;
- udziela szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazuje miejsca gdzie można uzyskać taką pomoc;
- udziela informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy;
- informuje o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym;

- wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach, np. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Specjalistyczna Poradnia „Arka”, Biuro Porad Prawnych;
- w razie potrzeby lub na żądanie osoby dotkniętej przemocą, w celu zapewnienia bezpiecznego schronienia umieszcza się ją w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Dębicy;
- w razie potrzeby bądź na życzenie zainteresowanych zwraca się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami policji;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia organy ścigania;
- współpracuje z innymi instytucjami i organizacjami m.in. w sytuacjach niepokojących kieruje wnioski do Sądu Rodzinnego lub wnosi sprawy do Prokuratury Rejonowej;

Na terenie miasta Dębicy działają świetlice opiekuńcze i specjalistyczne dla dzieci i młodzieży z rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej m.in. z problemem przemocy:

- Świetlica Socjoterapeutyczna „Zgrana Paka” dla dzieci zagrożonych patologiami, 39-200 Dębica, ul. Matejki 7 tel. 0-14 682-16-15
- Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „Promyki Nadziei”, 39-200 Dębica, ul. Krakowska 15, tel. 0-14 683-56-82
- Świetlica Socjoterapeutyczna przy Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa 39-200 Dębica, ul. Orła 47, tel. 0-14 677-81-88
- Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Nazaret”, 39-200 Dębica, ul. Świętej Jadwigi 11, tel. 0-14 683-34-45
- Świetlica „Lumen” przy Parafii Miłosierdzia Bożego, 39-200 Dębica, ul. Mickiewicza 2.
- Świetlica Środowiskowa dla młodzieży od 15 do 19 lat, 39-200 Dębica ul. Kraszewskiego 90
- Świetlica Środowiskowa dla młodzieży od 15 do 19 lat, 39-200 Dębica ul. Sienkiewicza 1.

WSPÓŁPRACA SŁUŻB I INSTYTUCJI:

Ofiary przemocy domowej potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, socjalnej, medycznej, a także wsparcia. Niezmiernie istotna jest współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, a co za tym idzie tworzenie koalicji lokalnych. Czynniki sprzyjające podniesieniu skuteczności pomocy ofiarom przemocy domowej świadczonej przez różna służby:

- tworzenie zespołów pomocowych składających się z przedstawicieli różnych instytucji, np. policjant, pracownik socjalny, lekarz, pedagog,
- znajomość miejsc, osób, możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- przekazywanie i zbieranie informacji od poszczególnych osób i instytucji pomagających rodzinom,
- konsekwentne egzekwowanie świadczeń wynikających z zadań i kompetencji poszczególnych instytucji,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników w dziedzinie zjawiska przemocy domowej oraz sposobów skutecznej interwencji i możliwości pomocy,
- odpowiednia dokumentacja poszczególnych przypadków, form udzielania pomocy i efektów.

AKTY PRAWNE:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180,poz.1493);
- Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964r. Nr 9, poz.59, z późn. zm.);
- Kodeks karny (Dz. U. z 1997r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.);
- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728 z późn. zm.);
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta Dębica 2006 – 2020;
- Gminne Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celami szczegółowymi będą:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna – dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy.
4. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

5. Zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.
6. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.
7. Poszerzanie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy i sposobów tego problemu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.
8. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych.
9. Zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy (porady psychologa, prawnika, podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy).
10. Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy w zakresie terapii dla ofiar przemocy oraz w zakresie terapii dla sprawców przemocy.
11. Współpraca z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.
12. zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych i korygujących agresję i przemoc.
13. Profesjonalna edukacja osób działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.
14. Dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
15. Propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
16. motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

ODBIORCY PROGRAMU

- ofiary i sprawcy przemocy,
- rodziny doznające przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy (pedagodzy, psychologodzy, nauczyciele, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia, duchowni),
- przedstawiciele władz lokalnych,
- społeczność lokalna.

Szerokie ujęcie zapobiegania przemocy w rodzinie wyznacza cztery podstawowe nurty działań kierowanych do różnych grup odbiorców:

- **działania uprzedzające:** diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie,
- **działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie,

- **działania powstrzymujące:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie,
- **działania korekcyjno-edukacyjne:** kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

INSTYTUCJE I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE – WSPÓŁORGANIZATORZY PROGRAMU POMAGAJĄCE OFIAROM PRZEMOCY NA TERENIE MIASTA

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- Sąd Rejonowy w Dębicy.
- Zespół kuratorski Sądu Rejonowego.
- Prokuratura Rejonowa.
- Biuro Porad Prawnych.
- Rzecznik Praw Dziecka.
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna.
- Specjalistyczna Poradnia „Arka”
- Placówki oświatowe: szkoły, pedagodzy szkolni i przedszkola.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy.
- Zespoły Interdyscyplinarne d.s. Przeciwdziałania Przemocy.
- Klub Abstynenta „Jutrzenka”.
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Pełnomocnik d.s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
- Komenda Powiatowa Policji.
- Dom Dziecka „Hanka”.
- Zespół Opieki Zdrowotnej.
- Świetlica Socjoterapeutyczna „Zgrana Paka” dla dzieci zagrożonych patologiami.
- Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „Promyki Nadziei”.
- Świetlica Socjoterapeutyczna przy Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa.
- Świetlica Opiekuńczo – Wychowawcza „Nazaret” przy Parafii św. Jadwigi.
- Świetlica „Lumen” przy Parafii Miłosierdzia Bożego.

ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA OGÓLNOPOLSKIE

Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „NIEBIESKA LINIA”

(0-22) 499-37-33 - połączenie płatne-telefon czynny: pn-pt: 9:00-14:00

e-mail: podgorska@niebieskalinia.org

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

e-mail: pogotowie@niebieskalinia.pl

tel. : PŁATNY (0-22) 666-28-50 poniedziałek w godz. 19:00-21:00. i środa 18.00-22.00

PŁATNY PIERWSZY IMPULS: 0 801 1200 02 pon-sob: 10:00-22:00, nd. i św. 10:00-16:00.

**ZADANIA W ZAKRESIE DIAGNOSTYCZNYM, PROFILAKTYCZNYM
I EDUKACYJNYM DOTYCZĄCE PRZEMOCY W RODZINIE**

L.P.	ZADANIA	PARTNERZY W REALIZACJI
1.	Organizowanie i prowadzenie profesjonalnej pomocy doradczej, informacyjnej i socjalnej dla ofiar przemocy.	MOPS, Szkoła, Policja, służba zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Jutrzenka” – Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej
2.	Podejmowanie bezpośrednich interwencji i prowadzenie działań interwencyjno – mediacyjnych	MOPS, Szkoły, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Policja, Służba zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Jutrzenka” - Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, kuratorzy zawodowi i społeczni
3.	Organizowanie i prowadzenie zajęć terapeutycznych dla ofiar i sprawców przemocy	MOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Szkoły, służba zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Jutrzenka” - Punkt Konsultacyjny,
4.	Edukacja społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy (prowadzenie tematycznych lekcji w szkołach, organizowanie i prowadzenie szkoleń dla instytucji i osób pracujących z dziećmi, edukacja prowadzona w mass mediach).	MOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Szkoły, Policja, służba zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, Klub Abstynenta „Jutrzenka” - Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny,
5.	Dostarczanie wiedzy społeczeństwu o instytucjach i organizacjach pomagających ofiarom przemocy poprzez wydanie ulotek i broszur informacyjnych.	MOPS, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, służba zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Jutrzenka” - Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Miejski, placówki oświatowe, szkoły
6.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy: pracowników szkół, ośrodka pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, policjantów w zakresie rozpoznawania skutków przemocy i udzielenia pomocy.	MOPS, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej służba zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Jutrzenka” - Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Miejski, placówki oświatowe,
7.	Prowadzenie interwencji kryzysowej i wsparcia.	MOPS, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, służba zdrowia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Jutrzenka” - Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, Urząd Miejski,
8.	Prowadzenie procedur „Niebieskiej Karty”	MOPS, Policja
9.	Ściganie sprawców przemocy, doprowadzenie do ukarania sprawców przed sądem.	Policja, Sąd, Prokuratura
10.	Przekazywanie informacji o zaistniałej przemocy przez pracowników	Służba zdrowia, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, MOPS, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji

	slużby zdrowia stosownym organom.	Kryzysowej
11.	Współpraca właściwych instytucji i przekazywanie sobie stosownych informacji związanych z przemocą	Wszystkie instytucje
12.	Opracowanie procedury postępowania i udzielania pomocy ofiarom przemocy.	Wszystkie instytucje

EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy
- pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem
- tworzenie przez organizacje i samorządy lokalne punktów interwencyjnych.
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej
- przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą
- promowanie wartości rodziny,
- promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy w rodzinie.

P R O C E D U R Y

PROCEDURY POSTĘPOWANIA INTERWENCYJNEGO Z OSOBĄ DOŚWIADCZAJĄCĄ PRZEMOCY W RODZINIE OBOWIĄZUJĄCE W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W DĘBICY

Osoba doświadczająca przemocy zgłasza się do:

- Straży Miejskiej,
- na Policję,
- Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy (MOPS),
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Dębicy (PCPR),
- placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dom Dziecka),
- placówek oświatowych (m.in. szkoły).

Każda instytucja, przyjmująca osobę lub rodzinę, która jest ofiarą przemocy ma obowiązek roztoczenia nad nią opieki, zgodnie z własnymi kompetencjami. Jeżeli ofiara przemocy zgłosi się na Policję lub poprosi o pomoc Straż Miejską, wówczas jednostki te podejmują działania interwencyjne, zgodnie z obowiązującymi ich procedurami, chroniąc osobę oraz dokonując odpowiednich zgłoszeń do prokuratury i sądu. Ponadto, jeżeli osoba poszkodowana wyrazi Zgodę, wówczas jednostki te kierują osobę do OPS lub PCPR -

w ramach sieci wsparcia osób poszkodowanych w związku z przemocą. Punkty i Ośrodki Interwencji Kryzysowej podejmują działania natychmiastowe - adekwatnie do potrzeb, kontaktując się z Policją, w razie potrzeby nawiązując współpracę z OPS lub PCPR.

W RAMACH DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W DĘBICY PROCEDURA PRZEBIEGA NASTĘPUJĄCO:

- **przyjęcie zgłoszenia / wiadomości o fakcie przemocy** - zgłoszenie przyjmują pracownicy socjalni przeszkoleni w zakresie postępowania z osobami poszkodowanymi w związku z przemocą m.in. lider gminnego zespołu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- **udzielenie pomocy natychmiastowej** - adekwatnej do potrzeb klienta – szczególnie w przypadku tzw. przemocy gorącej;
- **kompletowanie materiałów w sprawie** – po „zabezpieczeniu” klienta pracownik socjalny przeprowadza rozmowy, uruchamia lokalną sieć wsparcia (m.in.: policja, OIK, pedagog szkolny itp.) - zgodnie z działającym lokalnie systemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- **zgoda klienta na podjęcie działań** (zasadą pomocy jest towarzyszenie osobie w wychodzeniu z przemocy, wspieranie, informowanie o możliwościach pomocy).
- **w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa pracownik socjalny lub lider powiadamia policję, sąd, prokuraturę** (chyba, że zgłoszenia osoby do MOPS dokonały wymienione jednostki);
- **lider lub inny pracownik socjalny zwraca się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy**, zgodnie z kompetencjami policji, w razie potrzeby, bądź na życzenie osoby poszkodowanej;
- **opracowanie programu działań oraz kontraktu na podejmowanie działań wraz z osobą poszkodowaną**, mającego na celu wyjście z przemocy, mając na uwadze wszystkich członków rodziny, zwłaszcza dzieci;
- **skierowanie osoby pokrzywdzonej do instytucji świadczącym pomoc ofiarom przemocy**, umożliwienie skorzystania z poradnictwa prawnego, psychologicznego, medycznego – na terenie gminy: m.in.: w Ośrodku Interwencji Kryzysowej – ustalenie terminu wizyty i skierowanie do konkretnego specjalisty;
- **proponcja pobytu w Ośrodku Interwencji Kryzysowej** zapewniającym całodobowy pobyt i terapię w sytuacji, gdy zachodzi konieczność opuszczenia domu przez osobę lub osoby poszkodowane;
- **zapewnienie pomocy bytowa, medycznej, psychologicznej i prawnej w trakcie pobytu w OIK osobie poszkodowanej** - zgodnie z obowiązującymi procedurami działania konkretnej jednostki, w oparciu o indywidualnie sporządzony plan pomocy oraz kontrakt na podejmowanie działań;

- **objęcie wsparciem i pomocą w rozwiązywaniu bieżących problemów życiowych po zakończeniu okresu pobytu w OIK** – osoba może nadal kontynuować współpracę z w/w instytucjami, (grupy wsparcia, terapia i inne).

Zadania pracownika socjalnego, który w wyniku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, dowiadyuje się o przemoc w rodzinie:

- ★ po uzyskaniu informacji o trwającej przemocy w rodzinie za zgodą osoby zainteresowanej, pracownik socjalny wypełnia formularz „Pomoc Społeczna – Niebieska Karta”, stanowiący załącznik do kwestionariusza wywiadu.

W przypadku konieczności podjęcia natychmiastowej interwencji zawiadamia policję, pogotowie i in. jednostki, adekwatnie do potrzeb sytuacji;

- ★ pracownik socjalny kontaktuje się z liderem ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie działającym na terenie tut. MOPS, następnie podejmowane są działania w oparciu o powyższą procedurę.

Zgłoszenie z policji do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy:

- ★ przyjęcie od policji informacji o rodzinie lub osobie doświadczającej przemocy przez lider ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub pracownika socjalnego;
- ★ kontakt z osobą lub osobami poszkodowanymi – osobiście lub przez odpowiednie osoby współpracujące, kompletowanie dokumentów w sprawie, przeprowadzenie rozmowy, uruchomienie lokalnej sieci wsparcia zgodnie z systemem przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- ★ podjęcie zadań zgodnie z procedurą – z wyłączeniem działań, które leżą w kompetencjach policji, jako jednostki, która pierwsza przyjęła zgłoszenie o przemoc.

ZAŁĄCZNIKI DO PROCEDURY:

Wymagana dokumentacja:

- ❖ **WYWIAD ŚRODOWISKOWY Z KWESTIONARIUSZEM „NIEBIESKA KARTA”** – jeżeli jest możliwe jego wykonanie i wypełnienie „Niebieskiej Karty”. Jednak ich brak nie wyklucza podjęcia działań wobec osoby pokrzywdzonej.
- ❖ **DIAGNOZĘ PSYCHOLOGICZNĄ I PEDAGOGICZNĄ** (w przypadku dzieci) – obydwie adekwatnie do potrzeb sytuacji, warunków, specyfiki problemu.

Diagnozy psychologiczną i pedagogiczną wykonują specjaliści, pod których opieką pozostają osoby przyjmowane do OIK. Jeżeli osoba korzystała już z pomocy psychologicznej, pedagogicznej lub terapeutycznej poza w/w instytucją, wówczas kontynuuje ją także w trakcie pobytu w tej jednostce, przedstawiając tylko odpowiednie zaświadczenie.

❖ **DIAGNOZĘ MEDYCZNĄ** - określającą stan zdrowia osoby.

Powinna zawierać informacje o ewentualnych chorobach przewlekłych, prowadzonym leczeniu, przyjmowanych lekach.

❖ **INDYWIDUALNY PLAN WSPARCIA - OPRACOWANY WSPÓLNIE Z OSOBĄ POSZKODOWANĄ:**

- opis planowanych działań, zobowiązanie osoby do podjęcia konkretnych czynności, określenie, jakie działania pomocnicze wykonuje pracownik socjalny, określenie celu oraz opis realizacji poszczególnych zadań.
- zidentyfikowanie osoby, grupy osób i innych źródeł wsparcia, do których można się skierować po natychmiastową pomoc, dostarczyć sposobów radzenia sobie z trudnościami
 - zaproponować coś konkretnego i pozytywnego, co klient może wykonać od razu, skłonić go do zdecydowanych działań, których sens zrozumie i zaakceptuje. Uwagę trzeba koncentrować na systemowym podejściu do rozwiązania problemu klienta i uwzględniać jego rzeczywiste zdolności do radzenia sobie z trudnościami. Można też zaplanować współpracę klienta i prowadzącego interwencję.

**ZASADY PIERWSZEGO KONTAKTU Z OSOBĄ DOŚWIADCZAJĄCĄ
PRZEMOCY W RODZINIE:**

Podczas rozmowy z ofiarą przemocy należy:

- zapewnić ofiarę, że jesteśmy po to, by jej pomóc, przeznaczyć na rozmowę tyle czasu, ile potrzebuje ofiara;
- w rozmowie unikać określenia „ofiara”; lepiej mówić „osoba poszkodowana” „krzywdzona”;
- okazać szacunek i zrozumienie,
- docenić odwagę zgłoszenia się, „przerwania milczenia”, uważnie wysłuchać relacji z przebiegu zdarzeń;
- uważnie słuchać wypowiedzi koncentrując się na wszystkich sygnałach, które mogą świadczyć o doznawaniu przemocy, skoncentrować się na silnych stronach, zasobach ofiary;
- jasno określić, że to czego doznaje jest przemocą (nie kłótnią konfliktem rodzinnym), podkreślić, że przemoc jest przestępstwem, nikt nie ma prawa do stosowania przemocy,

- powiedzieć, że przemoc w rodzinie jest częstym i groźnym przestępstwem, dotyka wielu rodzin;
- zapewnić ofiarę, że nie jest winna temu, co się stało; nikt nie ma prawa - bez względu na okoliczności - używać przemocy;
- dać wsparcie i zapewnić, że ma prawo się bronić (obowiązek, jeśli dotyka dzieci), są miejsca i osoby, które mogą jej pomóc;
- dać konkretne informacje na temat możliwości działania, granic odpowiedzialności, ale też ewentualnych przeszkód, trudności, które mogą pojawić się po wszczęciu procedury;
- koncentrować się na sprawach najpilniejszych i celach możliwych do osiągnięcia, nie narzucać swoich pomysłów i rozwiązań, dać czas na podjęcie decyzji (chyba, że jest to sytuacja bezpośredniego zagrożenia), nie wyręczać w podejmowaniu działań.

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Dębicy będzie podlegał ewaluacji po pierwszych doświadczeniach w praktyce.

ZMNIEJSZENIE SKALI PRZEMOCY POPRZEZ WDROŻENIE KOMPLEKSOWEGO PROGRAMU POMOCY OSOBOM UZALEŻNIONYM OD ALKOHOLU

Lp.	ZADANIA	PARTNERZY W REALIZACJI
1.	Utworzenie przy ZOZ Dębica Oddziału Detoksykacyjnego	Starostwo Powiatowe, ZOZ Dębica
2.	Utworzenie Świetlicy Terapeutycznej do indywidualnej i grupowej terapii dla osób uzależnionych od alkoholu	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.	Patrolowanie miejsc libacji alkoholowych w tym z udziałem nieletnich	Policja, Straż Miejska
4.	Uczestnictwo wszystkich uzależnionych od alkoholu a dożywianych przy parafiach dębickich w zajęciach terapeutycznych:, aby wyjść z nałogu	Proboszczowie parafii, księża, Caritas, psychoterapeuci realizujący program z uzależnionymi
5.	Opracowanie procedur i standardów profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym na terenie Miasta Dębica	Wszystkie instytucje

Głównym źródłem przemocy w rodzinie jest osoba uzależniona od alkoholu (także narkotyków).

Utworzenie i wdrożenie kompleksowego programu pomocy osobom uzależnionym, ich właściwe zdiagnozowanie i profesjonalne leczenie będzie istotnym elementem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Na Terenie Miasta Dębica Na Lata 2009 - 2020 w myśl zasady: „Lepiej zapobiegać niż leczyć”.

Utworzenie szpitalnego Oddziału Detoksykacyjnego przy ZOZ Dębica pozwoli osoby uzależnione, będące w ciągu alkoholowym, przebywające w miejscach publicznych w sposób bezpieczny odtruc i przygotować do ewentualnej dalszej terapii w Oddziale Odwykowym.

Kilkutygodniowa terapia w Oddziale Odwykowym nie gwarantuje abstynencji. Mitingi AA, krucjata wyzwolenia człowieka, rozmowy indywidualne z psychoterapeutą są niezbędne, ale nie odbywają się codziennie.

Utworzenie w Dębicy świetlicy terapeutycznej do indywidualnej i grupowej terapii dla osób uzależnionych od alkoholu czynnej codziennie w dni robocze zapewni profesjonalną opiekę nad uzależnionymi. Osoby uzależnione a korzystające pomocy MOPS będą zobowiązane do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez psychoterapeutów.

Przy kilku parafiach dębickich organizowane jest dożywanie dla osób ubogich, bezdomnych i uzależnionych w znacznej części finansowane z budżetu Miasta Dębicy, to często jedyne miejsce, aby psychoterapeuta dotarł do osób uzależnionych z tych kręgów. Wydaje się celowe zorganizowanie również dla tych osób zajęć obowiązkowych – za dożywanie.

Patrowanie przez Policję i Straż Miejską ulubionych miejsc libacji alkoholowych zwłaszcza z udziałem nieletnich i gdzie spożywany jest alkohol z nielegalnych źródeł powinno być zwłaszcza w miesiącach letnich wzmożone.

Prezentując niektóre aspekty kompleksowego programu pomocy osobom uzależnionym należy zaznaczyć, że wymaga on zaangażowania wielu osób i instytucji. Profesjonalna pomoc uzależnionym oznacza mniej sprawców przemocy i mniej ofiar.